

Prof. dr Rade Doroslovački, dekan Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu, održao je u sredu, 20. novembra 2013. godine, predavanje na temu "Deset aksioma obrazovanja". Pozivajući se na trenutno stanje obrazovanja u Srbiji, na ovaj način, dr Rade Doroslovački, ukazao je na potrebu i konkretne mogućnosti za prevazilaženje "učmalosti" u našem visokoobrazovnom sistemu, na njegovo poboljšanje i unapređivanje. Predavanju su prisustvovali direktori svih Departmana u okviru Fakulteta tehničkih nauka, šefovi katedri kao i nastavno osoblje.

„Aksiomi“ ili "temeljne istine" koje se podrazumevaju, i koje služe kao osnova daljem razvoju neke teorije, u ovom slučaju nastave, odnose se između ostalog, na korišćenje adekvatne literature, nastavnih sredstava i učila namesto hvatanja beležaka, na obim nastavnog materijala koji nužno treba uskladiti sa fondom časova, plan i program kurseva, korišćenje reprezentativnih primera u definisanju tvrdnji i stavova, obavezu držanje grupnih konsultacija pred ispit, kao i obavezu formiranja sajta svakog profesora, uvođenje testova znanja, permanentnu korekciju udžbenika, insistiranje na interaktivnom odnosu profesor-student, redovno održavanje nastave i konsultacija, do pojava, ponašanje i komunikacija profesora u skladu sa akademskim normama, kako bi se stvorili uslovi za što efikasnije obrazovanje, po ugledu na obrazovanje u razvijenim zemljama.

Ideju za ovaj kreativni sastanak prof. Doroslovački objašnjava idejom starom četiri godine, kada je osmislio prvu verziju „aksioma“, kao potrebu da da svoj doprinos razvoju obrazovanja, „da važne principe obrazovanje unesemo u akte fakulteta i da ih, pre toga, što je moguće bolje sastavimo i doteramo“. Ovi predlozi bi svakako moglo da bude globalno pravilo koje bi se odnosili na visoko obrazovanje u celoj zemlji, i na sve fakultetima. Po završetku izlaganja, zamolili smo prof. Doroslovačkog za neke odgovore:

*Da li po vašem mišljenju u nekim institucijama visokog obrazovanja postoji učmalost, koja je krivac za kaskanje za novim trendovima koje vi zagovarate?

-Učmalosti postoji svugde, samo je njen stepen različit. Jako je vežno pokušati to uzdrmati, da počne nešto da se dešava i to je ono što je najvažnije. Ljudi se bez inicijative opuste i uspavaju. Važno je pokrenuti ih, da se atmosfera uzburka i da se radi.

*Na koji način je po vašem mišljenju potebno testirati i proveravati profesorski rad sa studentima, da li kroz stručne komisije, viđenje studenata ili...?

-Za sada se rade samo ankete, i one mogu da ostanu do daljnjeg. Mi ih radimo već 15 godina, ali za sada se ne radi ništa drugo. Pored anketa trebalo bi uvesti i druge načine provere kvaliteta rada profesora, koji se provlače i kroz „aksiome“, ali to je vrlo kompleksna stvar o kojoj još treba razmišljati. Osim na nastavnike, ovi moji predlozi se odnose i na studente, na testove i

kombinovane ispite, njihova znanja mogu biti važna osnova praćenja stepena znanja i angažovanja njihovih nastavnika.

*Nauka se nepobitno menja i sva nova dostignuća je potrebno pratiti. Na koji način to čine profesori sa FTN-a?

-Za sada je to sve prepušteno samim profesorima. Ako su savesni, isprate i inoviraju svoje znanje svake godine. Ima profesora koji nisu dovoljno agilni, oni to ne rade i zato treba da usvojimo ove principe obrazovanja i osmislimo još neke nove mehanizme, kao što su provere kvaliteta rada nastavnika, da bi „naterali“ one profesore koji nemaju inicijativnu i koji ne inoviraju u skladu sa modernim dešavanjima, da to rade. Na svu sreću, na FTN-u veliki broj profesora radi i to kvalitetno.

*Fakultet tehničkih nauka godinama beleži pozitivne rezultate. Čime to objašnjavate?

-Mi smo ove godine upisali 200 studenata više nego prošle godine, dobili smo 200 budžetskih mesta i to baš u IT sektoru. Zato je na prvoj godini umesto 360 studenata upisano 540, i to su svi oni koje kada završe studije imaju posao. Zato je država i dala tih novih 200 budžetskih mesta za IT sektor, jer znaju da oni koji završe, imaju posao i neto plate od 1.000 do 2.000 evra, da svi rade legalno, plaćaju doprinose i poreze od kojih živi i ovaj grad i ova država. Završenih IT inženjera u Novom Sadu ima oko 4.500, a mi možemo koliko već sutra da zaposlimo još nekoliko hiljada, ali ih nemamo. I zato je sada pred FTN-om veliki zadatak da „proizvodi“ što više kvalitetnih inženjera od kojih živi ova država.

*Rekli ste da je nemoguće da studenti na nekim predmetima steknu praktična znanja, rutinu, ovde u državi, jer ne postoje firme koje bi im to omogućile. Da li FTN ima saradnju sa inostranim kompanijama, gde bi oni mogli da prođu tu neophodnu praksu?

-U IT sektoru imaju gde da rade, da vrše svoju praksu, a u ostalim sektorima, kao što je mašinstvo, nemaju. U Srbiji su sve fabrike, nažalost, uništene i mi naše studente po praktična znanja možemo samo da šaljemo u inostranstvo. Ali, opasnost je u tome da se, kada odu u inostranstvo velika većina ne vrati. Problem je težak, kako naš tako i države, što više nemamo mašinske industrije. Nadajmo se da će se na tom planu nešto promeniti. Ja sam nedavno bio u Abu Dabiju i u pregovorima smo da oni otvore jednu fabriku za proizvodnju delova aviona, kao što je njihova. Oni proizvode karoserije za Air Bass-ove avione, imaju 500 zaposlenih i 50 inženjera. Pogodnosti otvaranja jedne takve fabrike kod nas su jeftinija radna snaga i blizina Evrope i dosta je izvesno da će se to i realizovati – izjavio je prof. dr Rade Doroslovački.

Ime FTN-a uvek se vezuje za pozitivnu konotaciju i primere dobre prakse. U subotu, 22. novembra, na ovom fakultetu biće promovisan 1.600-ti master inženjer. FTN drži rekord na ovim našom prostorima po broju master inženjera, što nije nikakvo čudo, jer je ovo najveći fakultet Novosadskog univerziteta. Osim toga, profesori sa FTN-a su izuzetno visoko kotirani u obrazovanju i nauci kod nas, ali i u svetu.

Postavlja se pitanje, da li je FTN bio prava adresa da se pokrenu neka važna pitanja na temu unapređenja vaspitno-obrazovne teorije i prakse, a odmah potom se nametnuo i odgovor, da najdalje vide oni koji su prvi, najbolji.

